

OD KLOVIĆA I REMBRANDTA DO WARHOLA I PICELJA SKRIVENO BLAGO IZ NSK

ROMINA PERITZ

GRAFIČKA ZBIRKA OSNOVANA JE JOŠ 1919. GODINE KAO DIO SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE, A MEĐU NJEZINIM OSNIVAČIMA BILI SU I GLASOVITI UMJETNICI LJUBO BABIĆ, TOMISLAV KRIZMAN I MENCI CLEMENT CRNČIĆ.

Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 8. prosinca 2009. - 31. siječnja 2010.

Julije Klović, *Ukrasni okvir za crtež sv. Obitelj ispod hrasta*, oko 1530.

desno: Tomislav Krizman, *Marya Delward*, 1908.

Izložba "Od Klovića i Rembrandta do Warhola i Picelja" u Muzeju za umjetnost i obrt najavljivana je zadnjih mjeseci kao kulturni događaj godine, a riječ je o izložbi djela iz Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice kojom se obilježava 90. obljetnica postojanja te zbirke.

Već sama imena umjetnika, čija su djela u zbirci - poput Rembrandta, Warhola, Klovića, Picelja - istaknuta i u nazivu izložbe, izazivaju posebnu pozornost. Dovoljno je napomenuti da od četiri postojeća djela

Jurja Julija Klovića NSK posjeduje tri u svojoj Grafičkoj zbirci. Cijeli projekt promoviran unatrag nekoliko mjeseci pobudio je i veliko zanimanje medija, mnoga djela su za tu prigodu restaurirana, mnoga se prvi put izlažu, a više od tisuću ih je izdvojeno za potrebe izložbe iz fundusa - od njih čak 200 000! Koje to, dakle, blago otkriva izložba Grafičke zbirke NSK?

Uglavnom crteže i grafike nastale od 16. do 20. Stoljeća, ali i grafičke mape, plakate, ex librise i razglednice. Kako je istakao jedan

od stručnjaka angažiranih na pripremi izložbe, povjesničar umjetnosti prof. dr. Zvonko Maković - radi se o pravom skrivenom blagu bez kojeg ne bismo imali ni jedan ozbiljniji magisterij ili doktorat.

U svakom slučaju - izložba pridonosi još većem vrednovanju grafike koja je često u sjeni onih medija koji su tržišno više na cijeni - slikarstva i skulpture.

Na izložbi se predstavlja grada u rasponu od nekoliko stoljeća: od crteža Julija Klovića, grafika Andrije Medulića Schiavonea i Martina Rote Kolunića, crteža i grafika Miroslava Kraljevića, Josipa Račića, Milana Steinerja, Ljube Babića, Tomislava Krizmana, Mencija Clementa Crnčića, Krste Hegedušića, Vladimira Becića, Vlaha Bukovca, Slave Raškaj, Milivoja Uzelca, Ivana Lackovića Croate, Josipa Generalića, Antuna Motike, Miljenka Stančića, Andrije Maurovića, Julija Knifera, Miroslava Šuteja, Ede Murtića, Ivana Kožarića, Ivana Picelja, Borisa Bučana, Borisa Ljubičića, Mihajla Arsovskog, Mirka Ilića...

Kako se zbirka stalno nadopunjuje u njoj svoje mjesto imaju i radovi suvremenih umjetnika mlađe generacije poput Ivane Franke, koja je najmlađi autor. Teško je izdvojiti pojedinačne radove, svaki je vriedan na svoj način, no u NSK su naročito

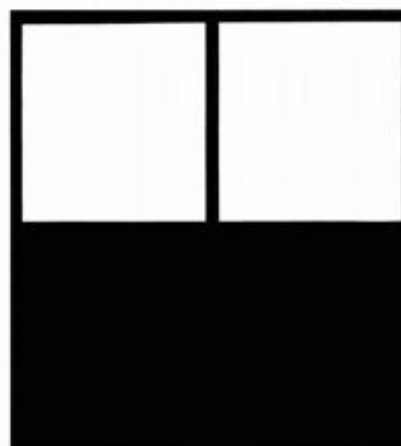

Najpoznatija grafička mapa nastala izvan Hrvatske, a koja se također nalazi u zbirci, jest mapa "Mavena" koju potpisuju Joan Miro' i Radovan Ivšić.

desno: Rembrandt Harmenszoon van Rijn, *Autoportret*, 1638.

Tu su i brojni ex librisi među kojima se posebno izdvajaju svojom vrijednošću oni iz zbirke Emila Laszowskog. Razglednice koje su također dio izložbe, nalaze se u zbirci koja sadrži više od sto tisuća primjeraka, uglavnom nastalih na prijelazu iz devetnaestog u dvadeseto stoljeće. Grafička zbirka osnovana je još 1919. godine kao dio Sveučilišne knjižnice, a među njezinim osnivačima bili su i glasoviti umjetnici Ljubo Babić, Tomislav Krizman i Menci Clement Crnčić. Šezdesetih godina Zbirka se proširila na plakate, ex librise, razglednice i ovitke knjiga.

Izložba osim što je velika opsegom - važna je i zbog doprinosa poznatih stručnjaka koji su tim povodom obradili pojedine cjeline, a to su Mikica Maštrović, voditeljica Grafičke zbirke NSK, akademik Josip Bratulić, akademik Tonko Maroveić, prof. dr.

Ivan Picelj, *Odnosi 2*, 1992.

Andy Warhol, *Marilyn Monroe*, 1967.

Celestin Medović, *Djevojka koja sjedi*, 1887.

ponosni na 79 crteža poznatog austrijskog baroknog arhitekta Johanna Bernharda Fischera von Erlacha s motivima poznatih svjetskih građevina svih razdoblja, na grafike slavnih umjetnika svjetskoga glasa poput Rembrandta, Georga Grosza i Oskara Kokoschke te na crteže slikara Ivana Zaslchea - naročito one nastale za

Haulikovu mapu "Jurjaves". Osim pojedinačnih grafičkih listova i crteža, zanimanje pobuđuju i grafičke mape poput one Proletnoga salona iz 1920. godine ili čuvene "Jame" koju su na stihove Ivana Gorana Kovačića osmislili Edo Murtić i Zlatko Prica, ali i mape s potpisom jednog Gecana i Detonija.

Zvonko Maković, dr. Milan Pelc i dr. Jasna Galjer. Vizualni identitet i postav izložbe potpisuje Ante Rašić i dizajnerski tim njegova studija.

Romina Peritz je povjesničarka umjetnosti iz Zagreba.